

Interview



Fientje Moerman :
«De dag dat het
publiek het vertrouwen
in uw beroep verliest,
zal het vertrouwen in
de hele economie
eronder lijden.»

“Uw beroep bevindt zich in een uitstekende positie om investeerders vertrouwen in te boezemen”

IAB : De komst van de IAS-normen in 2005 vormt een echte boekhoudkundige revolutie in België. Denkt u dat de Belgische ondernemingen klaar zijn voor deze verandering en moeten de IAS-normen volgens u worden uitgebreid naar de KMO's?

Voorzitter Johan De Leenheer, vice-voorzitter Guy Stevens en algemeen directeur Eric Steghers brachten een bezoek aan Minister van Economie Fientje Moerman. Een ideale gelegenheid om een aantal dossiers die onze leden aanbelangen, aan te kaarten.

normen op de KMO's te analyseren. Ook het verband tussen de IAS-normen en ons fiscaal recht moet worden geanalyseerd. Voor mij is het duidelijk dat tussen de IAS en het fiscaal recht de fiscale neutraliteit moet behouden blijven. Daarom denk ik

Fientje Moerman : Het is goed eraan te herinneren dat tegen 1 januari 2005 – zeer binnenkort dus – de geconsolideerde rekeningen van de beursgenoteerde bedrijven volgens de voorschriften van deze boekhoudkundige normen moeten worden opgesteld. Dat is op Europees niveau beslist, en België wil die beslissing nauwgezet uitvoeren. Hoewel er enkele afwijkingen bestaan op die datum, blijft voor de overgrote meerderheid van de beursgenoteerde bedrijven 1 januari 2005 de uiterste datum. Of de IAS-normen nu wel of niet moeten worden uitgebreid naar de KMO's, daarover spreek ik me momenteel liever niet uit. Ik wacht immers op toelichtingen hierover van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen (CBN) en een advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven.

IAB : Wat met de enkelvoudige rekeningen?

Fientje Moerman : Op dit ogenblik bestaan er drie mogelijkheden. Ofwel blijven de twee systemen naast elkaar bestaan, ofwel vindt er een beperkte toenadering plaats, ofwel convergeren ze. Maar ook daarvoor wens ik het advies van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven af te wachten. Ik kan u daarentegen wél al verzekeren dat, eenmaal we in het bezit zijn van die adviezen, we meteen een werkgroep zullen oprichten om, eventueel met behulp van een studie, de impact van de IAS-

dat we snel een werkgroep moeten kunnen oprichten met vertegenwoordigers van de boekhoudkundige instituten en de Commissie voor Boekhoudkundige Normen. We hechten veel belang aan uw deskundig advies.

IAB : Hebt u een planning in gedachten?

Fientje Moerman : Ik kan u nog geen exacte datum voorstellen, maar ik ben er zeker van dat het zeer binnenkort zal zijn. Naar verluidt zouden de adviezen in kwestie er snel moeten zijn. Het is dus een zaak van maximum enkele weken.

IAB : Houdt u er bij uw beslissingen systematisch rekening mee dat het leven van de KMO's er niet ingewikkelder op wordt?

Fientje Moerman : Ja, uiteraard. Aangezien de administratieve vereenvoudiging het stokpaardje van de regering is, zie ik niet in waarom we maatregelen zouden nemen die het leven van onze medeburgers ingewikkelder maken. Integendeel.

IAB : Vreest u ondanks alles niet dat de KMO's de grote verliezers worden van de invoering van de IAS-normen?

Fientje Moerman : Dat is een risico dat absoluut vermeden moet worden. Het is in de eerste plaats ook daarom dat die werkgroep wordt opgericht waarin uw Instituut een belang-

Interview

rijke rol moet spelen. Als accountants of belastingconsulenten kan u beter dan wijzelf de impact van bepaalde wijzigingen meten. We zullen dus luisteren naar uw suggesties, maar houden in gedachten dat alles een kwestie van evenwicht is.

IAB : Ons Instituut werkt allang nauw samen met het Instituut der Bedrijfsrevisoren (IBR). Dat vertaalt zich meer bepaald in onderhandelingen om te komen tot een gemeenschappelijk eerste stagejaar. Wat vindt u van zo'n initiatief?

Fientje Moerman : Ik sta daar volledig achter. Ik meen trouwens dat zoiets in andere Europese landen al bestaat. Ik ben voorstander van alles wat de flexibiliteit verbetert en het zelfs mogelijk maakt om naar een ander beroep over te stappen. Die gemeenschappelijke sokkel is een uitstekend idee. Wel is het belangrijk dat bepaalde specificiteiten en kwalificaties die eigen zijn aan elk beroep, worden gevrijwaard. Maar het feit dat beide Instituten er terzake een gemeenschappelijke visie op nahouden, kan me alleen maar verheugen. Als het IAB en het IBR het onderling eens zijn, welk recht zou ik dan hebben om tegen jullie wens om samen te werken in te gaan?

IAB : De leden van ons Instituut profileren zich in de eerste plaats als bevoorrechte raadgevers van ondernemingen. Hoe ziet u ons beroep in dat opzicht?

Fientje Moerman : Het is tegelijk een eenvoudig en ontzettend complex beroep. Eenvoudig, omdat ik denk dat het publiek van u verwacht dat u zorgt voor een getrouw beeld van de boekhoudkundige en fiscale situatie van de onderneming. Dat vormt een zeer belangrijke opdracht, want de dag dat het publiek het

vertrouwen in uw beroep verliest, zal het vertrouwen in de hele economie eronder lijden. Complex, omdat ik beseft dat het in een economie die alsmaar gesofisticeerder wordt, ook zeer gecompliceerd wordt om een getrouw beeld te geven. Nochtans meen ik dat ondanks die moeilijkheden de onafhankelijkheid van uw beroep een garantie vormt voor de betrouwbaarheid van de rekeningen. De recente financiële schandalen in de Verenigde Staten, maar ook in België, hebben het belang van eerlijke, betrouwbare en transparante informatie aangetoond, of beter, er ons nogmaals aan herinnerd. Om mensen opnieuw te doen investeren, is er niets zoveel waard als dat vertrouwen. Uw beroep bevindt zich in een uitstekende positie om investeerders dat vertrouwen in te boezemen.

IAB : Bij het Instituut hechten we veel belang aan de certificering van de rekeningen ten aanzien van derden. Alleen de externe accountants en bedrijfsrevisoren zijn bevoegd om alle boekhoudkundige documenten na te zien en te corrigeren, die leiden tot een attest bestemd voor derden. Het gaat om een monopolie dat ons door de wetgever is toegekend. Sommigen proberen te doen geloven dat zij ook tot dat monopolie behoren. Wat denkt u daarover?

Fientje Moerman : Ik ben hierover heel duidelijk: de wetgever heeft u een monopolie toegekend en het is dus normaal dat dat monopolie gerespecteerd wordt. Betekent dit dat de leden van één beroep beter zijn dan die van de andere beroepen?

«Een monopolie toegekend door de wetgever moet worden gerespecteerd, alsook de specificiteit van ieder beroep.»



Dat denk ik niet. Maar het is duidelijk dat er een verschil is qua bevoegdheden en dat de specificiteiten van ieder beroep gerespecteerd moeten worden.

IAB : U wenst duidelijk dat ons Instituut ook deelneemt aan de opleving van de 'zin voor ondernemen'. Maar hoe?

Fientje Moerman : Een van de doelstellingen die ik wil nastreven is de oprichting van een werkgroep die focust op de start en groei van KMO's. Ik denk in het bijzonder aan de starters. Momenteel zouden we onze inspanningen kunnen toespitsen op het financieringsplan evenals op de noodzakelijke harmonisatie en coördinatie van de federale en gewestelijke initiatieven. Voor de doorsnee ondernemer is het uiteindelijk van weinig belang wie wat doet, welk niveau bevoegd is, enz. Neen, wat voor hem telt, is dat de reglementering coherent is. Maar op dat vlak moeten nog wijzigingen worden doorgevoerd om het leven van de ondernemers te vergemakkelijken. Dat is broodnodig, want de laatste statistieken tonen aan dat de Belgen minder ondernemend zijn dan in het verleden. We zijn van bovenaan de hitparade gezakt naar net onder het midden van het klassemment. Het is dus meer dan tijd om de zin voor ondernemen in ons land aan te wakkeren.

IAB : Ondanks de moeilijkheden bij de oprichting ervan, gaan de ondernemingsloketten wel in die richting ...

Fientje Moerman : Klopt, maar de ondernemingsloketten volstaan niet. Ik zou graag ook de mentaliteit van onze medeburgers tegenover 'risico' wijzigen. Neem het volgende voorbeeld: wanneer je een kind vraagt wat het later wil worden, antwoordt het heel vaak dat het graag zelfstandige wil worden of een eigen bedrijf wil oprichten. Nog al te vaak brengen de ouders hun kind evenwel op andere gedachten en zeggen zij dat het met zijn diploma's beter in een groot bedrijf zou gaan werken! Waarom? Het loon is beter en de risico's zijn minder. Dat is een spijtige zaak en daarom denk ik dat het begrip 'risicofactor' in het onderwijs moet worden opgenomen. Een van mijn collega's heeft ooit gesuggereerd om de leerlingen van het secundair onderwijs een soort businessplan van hun leven te laten opstellen: wat ze willen doen, wat ze zouden willen verwezenlijken, enz. Het lijkt me een aantrekkelijk idee. Mijn doelstelling is niet om alle leerlingen van het land om te vormen tot toekomstige ondernemers, maar om het nemen van risico's in hun opvoeding te integreren. Daarom wil ik ook dat uw Instituut daarvoor met mij gaat samenwerken, meer bepaald via een werkgroep voor deze problematiek.

IAB : Het Instituut gaat altijd in op dergelijke initiatieven. Maar hebt u naast die opleving van de zin voor ondernemen in België, meer precieze verwachtingen t.a.v. ons Instituut?

Fientje Moerman : Ik heb vernomen dat uw Instituut binnenkort een handboek wil verspreiden die hulp moet bieden bij de oprichting en de startfase van de onderneming. Het is een uitstekend idee en als ik het kan ondersteunen of eraan mee-

werken, zal ik dat zonder aarzelen doen. U biedt starters een eerste 'pro deo' consultatie en gratis hulp bij de uitwerking van een financieel plan. Ik vind dat die dienst moet worden aangemoedigd en ik vraag me af of het IAB niet nog verder zou kunnen gaan en matige tarieven zou kunnen voorzien voor de eerste consultaties van starters maar ook voor de opvolging van hun eerste stappen. Het zou niet alleen een burgerlijke houding zijn, maar ook interessant voor uw leden, die zo mensen over de vloer zouden krijgen die, al dan niet terecht, de stap anders mogelijk niet zouden hebben gezet.

IAB : Ook wat dat punt betreft, kan het Instituut zich alleen maar bij u aansluiten en de boodschap doorgeven aan zijn leden. We doen dat trouwens maar al te graag, aangezien ons Instituut ook een opdracht van openbaar belang heeft. In dat verband stellen we vast dat sommige verenigingen zouden willen dat de titel 'consultant' wordt beschermd. Wijzelf zien geen gegronde redenen daarvoor en we vinden zelfs dat dit gevaarlijk is voor de maatschappij. Want wat betekent de term 'consultant' uiteindelijk? Vaak niet veel, want hij kan op bijna alle beroepen worden toegepast: media, architectuur, alle soorten deskundigenonderzoeken, en zelfs op tuinieren of binnenhuisdecoratie ... Wat vindt u hiervan?

Fientje Moerman : Niet veel goeds. Aangezien ik van nature liberaal ben, ben ik instinctief tegen elk niet gerechtvaardigd monopolie. In dit geval ligt dat voor de hand. Er bestaan in het Belgische socio-economische landschap genoeg instituten, het is niet nodig er nog een aan toe te voegen voor een of andere 'consultant'.

IAB : Ons Instituut was het klankbord van sommige van onze KMO's die de mogelijkheid willen hebben een IAB-lid te benoemen als voorlopig bestuurder. Uiteraard zou een dergelijke benoeming alleen mogen plaatsvinden in omstandigheden die de IAB-Raad precies vastlegt en meer bepaald in geval van een ernstige crisis bij de onderneming. Wat is uw mening hierover?

Fientje Moerman : A priori, heb ik geen bezwaar, voor zover het IAB de onafhankelijkheid van de accountant of de belastingconsulent onderzoekt. Trouwens staat de reputatie van uw Instituut op het spel. De overbelasting van justitie speelt in het voordeel van zo'n oplossing.

IAB : Uw laatste woord?

Fientje Moerman : Ik wens ten slotte de IAB-leden te laten weten dat ik geen regels wil opstellen vanuit mijn ivoren toren, maar daarentegen, telkens als het mogelijk is, hun advies wil inwinnen. De aanwezigheid van IAB-leden in de verschillende werkgroepen die ik tegen het eind van het jaar wil oprichten, is een duidelijk bewijs dat ik mijn oor te luisteren wil leggen bij het beroep. Ik hoop hen dat met luide stem te kunnen zeggen op uw volgende algemene vergadering in april 2004.¶